

Vragen van statenleden Inez Flameling PvdA-GroenLinks, Ay Ling van der Spek – Thung PvdA- Groenlinks en Trees Janssens Partij van de Dieren ingevolge artikel 44 reglement van orde

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2024 nummer 72.

(ingekomen: 24 januari 2024)

Vragen aan GS		Antwoorden van GS	
1.	Klopt het dat Vesta Terminals deels in Chinese handen is? Zo ja wat vindt GS er van dat een deel van onze strategische energie-infrastructuur straks in Chinese handen is? Wij vinden dit met name van belang omdat Chinese contractanten zijn uitgesloten voor de aanbesteding van de eventuele nieuwe kerncentrales.	1.	Ja, dat klopt en wij zijn bekend met de aandeelhoudersverdeling bij Vesta Terminals. Conform het huidige nationale beleid is dit toegestaan. Ammoniak op- en overslag is naar onze mening in strategisch opzicht van een andere orde dan kernenergie.
2.	Is GS het met ons eens dat zo veel mogelijk moet worden ingezet op omzet van de ammoniak in waterstof in het Sloegebied, en afvoer via buisleidingen? En dus zo min mogelijk transport van ammoniak via weg, spoor of binnenvaart? Zo ja hoe gaat GS dit bewerkstelligen?	2.	In zowel de Omgevingsvisie als in het Milieuprogramma is vastgelegd dat transport van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk via buisleiding plaats moet vinden. In de Wet vervoer gevaarlijke stoffen zijn regels en randvoorwaarden vastgelegd die die een duurzaam evenwicht zou moeten waarborgen tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen over het Basisnet, het gebruik van de ruimte langs het Basisnet en een aanvaardbaar veiligheidsniveau in de nabijheid van het Basisnet. Het Ministerie IenW en EZK werkt momenteel aan nieuwe beleidskaders waaronder een richtsnoer waterstofdragers en veiligheid, waarbij opnieuw gekeken wordt naar wat aanvaardbaar is. Wij worden door de ministeries betrokken bij het ontwikkelen van de nieuwe beleidskaders.
3.	Hoeveel ammoniak wordt nu al getransporteerd over de Westerschelde?	3.	Het Ministerie van IenW is verantwoordelijk voor transport van ammoniak over de Westerschelde en publiceert deze cijfers jaarlijks in de Monitoringsrapportage Basisnet. Daarin staan alleen aantallen transporten en geen hoeveelheden ammoniak. In 2022 hebben 14 transporten met zeeschepen en geen met binnenvaartschepen plaats gevonden. De gegevens over 2023 zijn nog niet gepubliceerd.

	Vragen aan GS		Antwoorden van GS
4.	Hoeveel ammoniak komt daar naar verwachting bij als de beide bedrijven van start zijn gegaan?	4.	Beide bedrijven vertelden tijdens de informatie bijeenkomsten dat ze in 2027 willen starten met de op- en overslag activiteiten. De vraag of en hoeveel er per schip getransporteerd gaat worden zal afhangen van investeringen in krakers en buisleidingen. In de Milieueffectrapportage van Evolution Terminals staat dat als deze investeringen niet plaatsvinden er voor de aanvoer van ammoniak 31 transporten per zeeschip en voor de afvoer 156 per binnenvaart bij kunnen komen. Voor het aandeel van Vesta is dit nog niet bekend. Verder hebben wij begrepen dat de bedrijven de voorkeur hebben om de eerste periode voordat er krakers zijn om per binnenvaartschip af te voeren en indien nodig per trein. Er worden geen transporten per vrachtwagen voorzien.
5.	Hoeveel ammoniak komt er naar verwachting bij door vervoer van ammoniak als scheepsbrandstof naar de Antwerpse haven?	5.	Wij hebben geen informatie over deze ontwikkelingen in de Antwerpse haven.
6.	Wat wordt de vaarroute van de toekomstige ammoniakschepen die hun product gaan afleveren bij Evolution Terminals en Vesta Terminals?	6.	De schepen volgen de aangewezen vaarroutes. De vaarroutes zijn tevens opgenomen in het Basisnet.
7.	Hoe dicht komen deze schepen langs bewoond gebied?	7.	Zie vraag 6.
8.	Hoe verhoudt zich dat tot de veiligheid van de inwoners?	8.	Deze regelgeving is geborgd in het basisnet en wordt gecontroleerd door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Samen met de Nautische Autoriteit en Rijkswaterstaat zien ze toe op de veiligheid van het transport van gevaarlijke stoffen op de Westerschelde en dat dit voldoet aan de geldende norm.
9.	Hebben de toegenomen ammoniaktransporten consequenties voor de eventuele mogelijkheid tot woningbouw langs de Westerschelde?	9.	Hiervan zijn ons tot op heden geen voorbeelden van bekend.
10.	Wordt geëist dat alle ammoniaktransporten dubbelwandige tanks hebben zodat de kans op een (milieu) ramp minimaal is?	10.	Eisen die gesteld worden aan het transport is geregeld in de Wet Vervoer Gevaarlijke stoffen. De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft hiervan de controlerende taak.
11.	Hoe kwetsbaar zijn de ammoniakterminals voor terroristische aanslagen of als doelwit in oorlogstijd?	11.	De op- en overslagterminals moeten voldoen aan wettelijke veiligheidsnormen. Of ammoniakterminals kwetsbaar zijn voor terroristische aanslagen is hoofdzakelijk ter beoordeling aan het Rijk, wel is cyberveiligheid een onderdeel van Seveso-inspecties

	Vragen aan GS		Antwoorden van GS
12.	Hoeveel ammoniak gaat er (op locatie) omgezet worden in H ₂ en afgevoerd via buisleidingen, en hoeveel ammoniak wordt getransporteerd over weg, spoor en binnenvaart?	12.	Zie vraag 4.
13.	Is er zicht op wanneer de verwachte ammoniakkrakers in bedrijf zullen zijn?	13.	Zie vraag 4.
14.	Hebben de ammoniakkrakers ook een koelwaterbehoefte? Zo ja hoe groot is deze?	14.	Op dit moment zijn enkel voor de activiteiten op en overslag van ammoniak vergunningen aangevraagd maar nog niet voor krakers. Hierdoor hebben wij geen informatie over hoeveelheden. Wel is het zo dat voor dit type kraakproces koeling nodig is.
15.	Op welke manier wordt bij buitendijkse opslag van ammoniak rekening gehouden met de waterveiligheid?	15.	Met de inrichting van het terrein heeft een ophoging plaatsgevonden. Deze ophoging is noodzakelijk om het projectgebied droog te houden bij extreem hoge waterstanden op de Westerschelde. Hierbij is rekening gehouden met mogelijke klimaateffecten. Rijkswaterstaat is nauw betrokken bij de risicoanalyse die gaat over waterveiligheid.
16.	Wordt bij de vergunningverlening rekening gehouden met het "groene weide" beginsel (m.a.w. zijn er financiële garanties dat de terreinen schoon worden opgeleverd als de installaties worden geamoveerd?)	16.	De aanvraag is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waardoor dit in tegenstelling tot aanvragen die na 1 januari zijn ingediend niet als vanzelfsprekend kan worden voorgeschreven.
17.	Wat is de verwachte toename van vervoer van ammoniak per trein, binnenvaart en via de weg?	17.	Zie vraag 4.
18.	Over welke routes wordt deze ammoniak per trein vervoerd?	18.	Tot Roosendaal via de zogenaamde Zeeuwse Lijn. Het vervolg na Roosendaal zal afhangen van de bestemming. Daar hebben wij geen inzicht in.
19.	Hoe verhouden zich de te verwachten transporten van ammoniak per schip, per trein en via de weg tot de veiligheid van de inwoners?	19.	Zie vraag 4.
20.	Hoe zit het met de controle op de veiligheid nadat de ammoniak van de locatie is afgevoerd via trein, vrachtwagens en binnenvaart?	20.	Wij interpreteren uw vraag als een vraag over veiligheid van het transport. Op het transport is de Wet Vervoer Gevaarlijke stoffen van toepassing. De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft hiervan de controlerende taak.
21.	DCMR gaf tijdens de bijeenkomst aan dat het transport van ammoniak binnen het Basisnet moet vallen. Hoeveel wagons van de categorie B2 (toxisch gas, waar ammoniak onder valt) mogen er momenteel rijden op het traject Sloegebied – Roosendaal? Is dat voldoende voor de plannen van Vesta en Evolution terminals? Zo nee, kan GS garanderen dat de huidige normen voor het Zeeuwse spoor gehandhaafd blijven?	21.	Zie antwoord 2 en 8.

	Vragen aan GS		Antwoorden van GS
22.	Vesta en Evolution Terminals zijn ook van plan methanol op -en over te slaan. Hoeveel methanol gaat er naar verwachting afgevoerd worden vanuit de terminals en via welke routes?	22.	Vesta gaat alleen ammoniak op- en overslaan. In de MeR van Evolution Terminals zijn percentages opgegeven voor de vervoersmodaliteiten water (88,7%), weg (5,7%) en spoor (5,6%). Deze cijfers gaan over het totaal, en zijn in deze projectfase niet gespecificeerd op stof niveau.
23.	Gaan de tanks ook gebruikt worden voor LPG opslag, zolang er nog geen of onvoldoende groene ammoniak beschikbaar is? Zo ja hoeveel, en hoe wordt deze afgevoerd?	23.	Evolution Terminals heeft aangegeven dat zij LPG als back up willen kunnen opslaan. Het gaat om 5 tanks van 30.000 m ³ dus in totaal 150.000 m ³ . DCMR moet in de vergunningsprocedure beoordelen of dit mogelijk is.
24.	In hoeverre zijn de andere provincies ingelicht over de ammoniaktreinen die naar Duitsland en België gaan rijden?	24.	In de IPO werkgroep Externe Veiligheid informeren we elkaar hier over.
25.	Wordt er ook overwogen om een pijpleidingensysteem aan te leggen voor de afvoer van ammoniak, zoals de heer Molenaar, directeur regulering van de DCMR adviseert?	25.	Wij hebben samen met Smart Delta Resources en North Sea Port een Expression of Interest (EOI) voor haalbaarheidsonderzoek naar regionaal ammoniaknetwerk ondertekend.
26.	Gaat de MER in op de hele keten van aan- en afvoer, dus niet alleen de locatie zelf maar ook bijvoorbeeld op de effecten van het transport van NH3 naar en van de locatie?	26.	Nee. De MeR zoals nu opgesteld gaat in op de effecten van de inrichting op de omgeving.
27.	Heeft de DCMR genoeg middelen om de nieuwe ammoniakterminals en alles daaromheen effectief te controleren? Zo nee, komen deze extra middelen ter beschikking en wie betaalt dat?	27.	Ja.
28.	Wat is de rol van de RUD?	28.	De RUD is een inhoudelijke adviseur van de provincie op het gebied van externe veiligheid op de leefomgeving.
29.	Wie monitort de ammoniakemissies rondom de opslaglocaties en tijdens het transport?	29.	De omgevingsdiensten (voor deze activiteiten de DCMR) houden toezicht op de activiteiten op de locatie. Op het transport is de Wet Vervoer Gevaarlijke stoffen van toepassing. De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft hiervan de controlerende taak.
30.	Wat betekent de eventuele ammoniakemissie tijdens op- en overslag voor de stikstofruimte van Zeeland?	30.	Op- en overslag van ammoniak gebeurt in gesloten systemen. Stikstof emissie van de activiteit is onderdeel van de vergunningsprocedure.
31.	Zijn er nog andere plannen voor op- en overslag van ammoniak in Zeeland in voorbereiding?	31.	Ja.

MIDDELBURG, 12 maart 2024

Namens fractie:

statenleden Inez Flameling PvdA-GroenLinks,
Ay Ling van der Spek – Thung PvdA- Groenlinks
en Trees Janssens Partij van de Dieren

Gedeputeerde Staten

Drs. J.M.M. Polman

Drs. M.C.J. Franken